

ПАЛАДЬ-КОМАРІВЦІ

Реформатська церква

PALÁGYKOMORÓC – *Református templom*
PALAD' KOMARIVTSI – *The Calvinist Church*
PALAD' KOMARIVTSI – *Reformierte Kirche*

ЗАКАРПАТСЬКОЮ ШЛЯХАМИ СЕРЕДНЬОВІЧНИХ ЦЕРКОВ

ПАЛАДЬ-КОМАРІВЦІ

Реформатська церква

Тематичний маршрут під назвою «Шляхами середньовічних церков» був створений з метою докладного ознайомлення зацікавлених з цією винятковою клерикальною та культурною спадщиною Карпатського басейну. Цей тематичний шлях покликаний на представлення церковної спадщини середньовіччя колись єдиного історичного регіону – Північно-східної Угорщини, Закарпаття, а також північної частини Парціуму. Наявний шлях територіально охоплює область Сабольч-Сатмар-Берег в Угорщині, повіт Сату-Маре у Румунії і Закарпатську область України, в якому переплітаються спільні історичні корені.

Середньовічні церкви Закарпаття являють собою східну межу західного християнства, тут завершується готика і починається край дерев'яних церков та ортодоксія. Бурхлива історія Закарпатського краю відображає також і бурхливе минуле церков. Багато з них було спустошено за часів татарської навали, з прориванням реформації вони одна за одною опинилися у володінні протестантів, значна кількість з них згоріла на кострі визвольної боротьби нової ери, а за радянські часи більшість домів Господніх стали музеями атеїзму. На сьогодні часи та історія утихомирились, і церковна спадщина стала туристичним видовищем. Область Сабольч-Сатмар-Берег є одним із найбагатших на середньовічні церкви краєм Угорщини, тут залишилася така багата ланка церков середніх віків, яка у своєму порозумінні являється унікальною. Церкви малих розмірів Сатмарського та Березького країв, зі зведеними біля них дерев'яними дзвіницями, збереженими до нас середньовічними фресками, розмальованими хорами, орнаментальними кесонними стелями та різьбленими амвонами, відтворюють винятковий настрій середньовічної церковної спадщини. Більша частина середньовічних церков Альфельдського краю стала жертвою татарського нашествия. Однак цей, окутаний водами, край не допускав до себе ворожечє військо, чужу культуру. Таким чином він міг зберегти в своїй незрівнянній помпезності та красі ці маленькі середньовічні церкви, які безсумнівно є родзинками цього краю.

www.temple-tour.eu

<http://www.facebook.com/kozepekoritemplomokutja>

А középkori templomok útja címen született meg az a tematikus útvonal, amely a Kárpát-medencében egyedülálló vallási és kulturális örökséggel szeretné mélyrehatóan megismertetni az érdeklődőket. Ez a tematikus útvonal hivatott bemutatni a valaha egy történelmi régiót alkotó, Északkelet-Magyarország, Kárpátalja, valamint a Partium északi részének középkori egyházi örökségét. Az útvonal területileg a magyarországi Szabolcs-Szatmár-Bereg, a romániai Szatmár és az ukrajnai Kárpátalja megyén halad keresztül, amelyet behálózzák közös történelmi gyökerek. Kárpátalja középkori templomai jelentik a nyugati kereszténység keleti határvonalát, itt ér véget gótika és veszi kezdetét a fa templomok földje és az ortodoxia. A viharos történelmű Kárpátalján viharos múltja volt a templomoknak is. Sokuk elpusztult a tatárjárás után, a reformáció előretörésével sorra a protestánsokhoz kerültek, számos leégett a kora újkor szabadság küzdelmeiben, a szovjet időkben, több esetben Isten házából ateista múzeum lett. Mára az idő, a történelem megnyugodott és az egyházi örökség turista látványossággá vált.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, középkori templomokban Magyarország egyik leggazdagabb vidéke, a középkori templomoknak itt olyan sűrű hálózatuk maradt fent, amely egyedülálló. Szatmár és Bereg középkori egyházi örökségének egyedi hangulatát idézik a kisméretű templomok, a melléjük épített fa harangtoronyok, a gazdagon fennmaradt középkori freskók, a festett karzatok, a díszes kazettás mennyezetek, faragott szőszékek. Az Alföld középkori templomainak nagy része a török dúlások áldozatává vált. Ez a vizek által körbezárt vidék azonban távol tartotta magától a hódító hadakat, az idegen kultúrákat. Így maradhattak fent páratlan gazdagságukban és szépségükben ezek a kis középkori templomok, amelyek ékszerdobozai ennek a vidéknek.

The Route of Medieval Churches is the name of the thematic route designed with the intention of thoroughly familiarising interested tourists with a unique religious and cultural heritage in the Carpathian Basin. This thematic route was created with the purpose of presenting the medieval ecclesiastical heritage of three geographical units, which formed a historical region in the past: Northeast Hungary, Kárpátalja (Subcarpathia) and the northern area of the region called Partium. The route crosses Szabolcs-Szatmár-Bereg county on Hungarian territory, Szatmár/Satu Mare county in Romania and Transcarpathia (Zakarpatska oblast') in Ukraine. A web of common historical roots ties together these three administrative units.

The medieval churches in Kárpátalja (Subcarpathia) represent the eastern frontier of Western Christianity, this is the region where Gothic architecture meets the wooden churches characteristic to the Greek Orthodox denomination. The region itself had a tumultuous history and the past of its churches constitutes no exception with regard to this observation. Many of them had been destroyed during the Mongol Invasion of Europe, the remaining ones were seized one after another by the Calvinists as the Reformation gained ground, a large number burned down during the freedom fights of Early modern history and, in Soviet times, churches were often transformed into museums for atheists. We live now in peaceful times, in a calm period of history - hence, churches became tourists' attractions.

Szabolcs-Szatmár-Bereg county is one of the richest areas in Hungary in what concerns medieval churches. A unique network of medieval churches has been preserved here. The small churches, the wooden belfries standing next to them, the medieval frescoes which still exist in so many places, the painted galleries, the richly decorated coffered ceilings and the carved pulpits evoke the unique atmosphere characteristic to the ecclesiastical heritage of the historical Szatmár and Bereg counties. Unfortunately, the major part of the medieval churches on the Great Hungarian Plain (Alföld) have been devastated by the Ottoman Turks. Nonetheless, the waterways and lakes surrounding this region kept conquering armies and foreign cultures away. In this manner, these tiny medieval churches, real jewels of this area, could have been preserved together with their unparalleled richness and beauty.

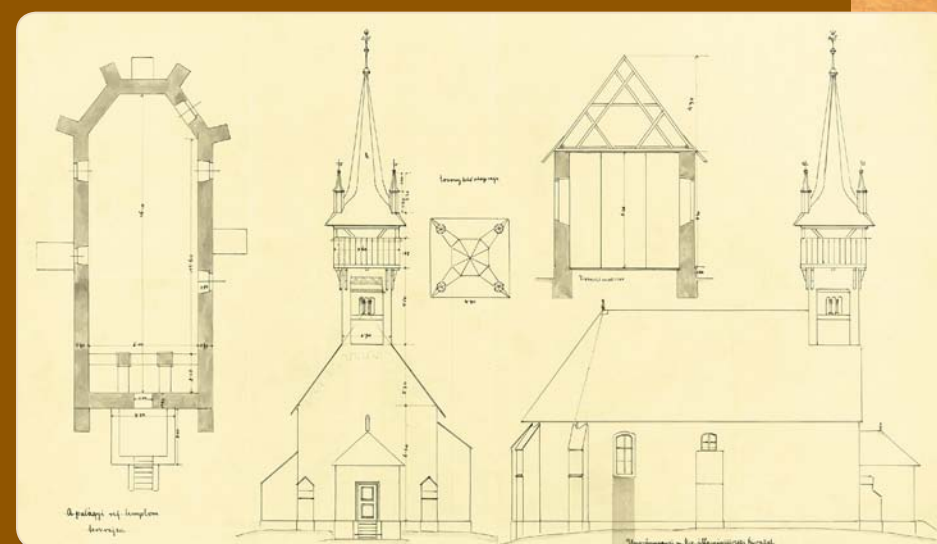
www.temple-tour.eu

<http://www.facebook.com/kozepkoritemplomokutja>

Unter dem Titel **Straße mittelalterlicher Kirchen** wurden eine thematische Tour zusammengestellt, die das einzigartige religiöse und kulturelle Erbe des Karpatenbeckens umfassend vorstellen möchte. Diese thematische Tour führt durch die einst eine zusammenhängende historische Region bildenden Gegenden von Nordostungarn, Transkarpatien sowie den nördlichen Teil von Partium und macht an den schönsten, sakralen Bauten aus dem Mittelalter halt. Die Tour verläuft durch das ungarische Komitat Szabolcs-Szatmár-Bereg, den rumänischen Kreis Satu Mare und das ukrainische Transkarpatien, ein Landstrich, der durch gemeinsame historische Wurzeln verbunden ist.

Die mittelalterlichen Kirchen von Transkarpatien bedeuten die östliche Grenzlinie des westlich geprägten Christentums, wo die Gotik endet und das Gebiet der Holzkirchen und des orthodoxen Christentums beginnt. In Transkarpatien mit seiner turbulenten Geschichte blieben auch die Kirchen nicht von den Turbulenzen verschont. Viele von ihnen wurden nach dem Tatarensturm zerstört, eine ganze Reihe wurde mit der Ausbreitung der Reformation in protestantische Kirchen umgewandelt, zahlreiche Kirchen brannten in den Freiheitskämpfen der frühen Neuzeit nieder, zu Zeiten der Sowjetmacht wurden mehrere Gotteshäuser als atheistische Museen genutzt. Heute beruhigten sich die Zeiten und das sakrale Erbe wurde zur Touristenattraktion.

Das Komitat Szabolcs-Szatmár-Bereg ist eine der an mittelalterlichen Kirchen reichsten Gegenden in Ungarn, die frühen Kirchen blieben hier in einem so dichten Netz erhalten, das einzigartig ist. Die kleinen Kirchen, die daneben gebauten Glockentürme aus Holz, die vielfach sichtbaren mittelalterlichen Fresken, die bemalten Emporen, die geschmückten Kassettendecken, die geschnitzten Kanzeln beschwören die einzigartige Atmosphäre des mittelalterlichen sakralen Erbes von Szatmár und Bereg herauf. Das von Gewässern umgebene Gebiet hielt die Truppen auf ihren Eroberungszügen und auch fremde Kulturen fern, deshalb konnten die kleinen mittelalterlichen Kirchen in ihrem einzigartigen Reichtum und in ihrer Schönheit erhalten bleiben, die architektonische Kleinodien dieser Gegend sind.

ПАЛАДЬ-КОМАРІВЦІ

Реформатська церква

Населені пункти колишнього Ужанського комітату, Паладь і Комарівці, у 1943 році були поєднані, і таким чином утворилося сьгоднішнє село Паладь-Комарівці. Село Паладь наприкінці XIII століття потрапило до володіння роду Аба. Майстра Яноша із роду Аба вже згадують як Паладьського, поселення століттями залишалося у власності родини. Парафія вже у 1334 році згадується у реєстрі папської десятини. У 1462 році згадується церква, названа в ім'я Святого Михаїла, яка була розташована навпроти особняка Міхая Паладі. У другій половині XVI століття церква вже у користуванні реформатської конфесії. Після декількох ремонтних робіт у 1895 році було проведено велику реставрацію за проектом Отто Стегло. Останніми роками за підтримкою Фонду Ласло Телекі роботи навколо церкви були постійними, таким чином у 2006 році було повністю відновлено дзвіницю та зовнішній фасад, гонтове покриття покрівлі, була проведена електрифікація дзвонів, а також розчистка настінних розписів.

Церква височить на пагорбі у центрі села. Нава і апсида завширшки однакові. Апсида закінчується трьома гранями восьмикутника і опирається на контрфорси кількох видів. В південній стіні бачимо кам'яне обрамлення замуrowаного portalу. Із західної сторони до фасаду примикає струнка дзвіниця, яка закінчується витягнутим шпилем з ганком і чотирма фіалами. Вікна з усіх боків дводільні, розчленовані колонами з цоколем типу аттику і карнизом з товстим ехіном. Вагу дзвіниці тримають два стовпи форми призми, що стоять вільно в інтер'єрі церкви, та які тримають також і західні хори. Всередині церква завдовжки досягає 16 м, а завширшки – 6 м.

Найбільша перебудова церкви була проведена внаслідок реставраційних робіт у 1895 році. Парафія бажала виконати розширення церкви, однак отримати на це дозвіл міністерства не вдалося. Процес затягнувся роками, поки на прохання Національного комітету охорони пам'яток старовини і культури справу передали Отто Стегло, котрий 3 серпня 1894 року відвідав село і дав пропозицію на реставрацію дзвіниці відповідно до його первинного стилю, що і було зроблено. Був заново відтворений шпиль і його ганок, але з того ж часу походить зубчастий орнамент та карниз також. Модифікували і дводільні вікна: первинно подвійне дводільне вікно було лише на східному боці, а з трьох інших напрямків прорізи були тридільними, які всюди було замінено на подвійні. У попередній період середньовічна церква мало в чому змінювалася, сегментовані вікна відносяться вже до реформатського періоду, до великої реконструкції 1729 року. Склепіння церкви обрушилося у 1650 році. До первинної частини церкви

відноситься дзвіниця із західними хорами та неф. Ця структура дзвіниці та хорів подібна до чародайської. Зведення полігональної апсиди є результатом поширення церкви XV століття. Надзвичайну цінність мають також і розкриті з 2006 року настінні розписи. Розкритий на південній стіні нефу розпис зображає Христа на порозі до пекла: в одній руці тримає коровку, а другу простягає в сторону бородатого чоловіка та жінки з короною на голові.

На балюстраді хорів можна розпізнати фрагмент сцени із легенди Святого Ласло, яка була написана справа вліво. Верхню частину картини покривають зведені на середньовічні хори нові дерев'яні хори. На видних фрагментах можна розпізнати лати Святого Ласло, строкате вбрання половця та фігуру дівчини, яка сокирою поранила ногу половця. Розписи можемо датувати початком XVI століття, які і по сьогодні являють собою шикарне оздоблення зведеної незадовго до того церкви родини Паладі.

H PALÁGYKOMORÓC

Református templom

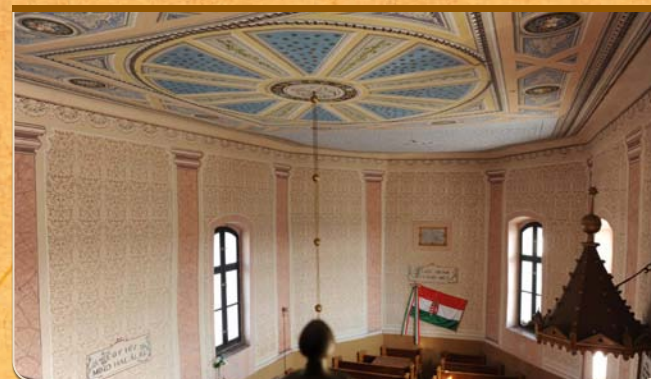
Az Ungvár közelében lévő település 1943-ban jött létre Palágy és Komoróc települések egyesítésével. Palágy falu a XIII. század végén került az Aba nemzetség birtokába. Aba nembeli János mestert már Palágyiként emlegették, a település évszázadokig a család birtokában maradt. A plébániát az 1334-es pápai tizedjegyzékben említik. 1462-ben szerepel a Szent Mihály templom, amely szemben áll Palágyi Mihály udvarházával. A XVI. században már a reformátusok birtokolják. Többszöri javítás után nagyobb átalakítást végeztek 1895-ben, Szehlo Ottó tervei alapján. 2006-ban indultak a legújabb munkálatok a Teleki László Alapítvány támogatásával: megtörtént a torony és a külső falfelület teljes felújítása, a tető zsindelyezése, harangok villamosítása és a falképek feltárását is megkezdték. A templom a falu közepén, egy dombtetőn áll. Az egyhajós téglapépület hajója és szentélye azonos szélességű. A szentély a nyolcszög három oldalával záródik, négy sarkát támpillérek gyámolítják.

A hajó déli falában látszik a befalazott kapu kőkerete. A nyugati homlokzatot torony koronázza, melyet tornácos, négy fiatornyos sisak zár. A tornyot ikerablakok és farkasfogas párkány tagolják. A torony terhére a templombelsőben két pillér tartja, amelyek a nyugati karzatot is hordják. A templom belső tere 16 méter hosszú és 6 méter széles. A legnagyobb átalakítás a templomon az 1895-ös restaurálás alkalmával történt. Az egyházközség bővíteni szeretne az épületet, de ezt a minisztérium nem engedélyezte. Az eljárás évekig húzódott, végül a Műemlékek Országos Bizottsága megbízásából Szehlo Ottó építész járt 1894. augusztus 3-án a faluban, és javasolta a torony stílszerű helyreállítását, amit meg is valósítottak.

Új toronysisak készült, a tornác alatti farkasfogas dísz és a fűrészfogas párkány is ebből az időből származik. Az ikerablakokat is átalakították: eredetileg keletre nézett csak kettős ikerablak, a többi ablak hármast volt, ezeket mindenütt kettősökre változtatták. A korábbi időszakban keveset változott a középkori templom, a szegmentíves ablakok már a református időszakhoz köthetők, 1729-ben volt nagy felújítás. A templom boltozata 1650-ben szakadt be. A templom korai része a torony a nyugati karzattal és a hajó. A torony-karzat megoldás legközelebbi párhuzama a csarodai templom. A poligonális szentély egy későbbi, XV. századi bővítés eredménye.

A templom különleges értékét jelentik a 2006-tól folyamatosan feltárt falképek. A déli hajófalán feltárt jelenet Krisztust ábrázolja a pokol tornácán, kezében keresztes zászlót tart, másik kezét egy szakállas férfi és egy koronás nő felé nyújtja. A karzat mellvédjén a Szent László legendát ábrázolták, melyet jobbról balra festettek meg. A jelenetek felső részét a középkori karzat elé fából épített újabb karzat eltakarja. Fölismerhető Szent

László páncélos ruházata, a kun alakja és az öt bárdal megsebesítő lány is. A kifestés a XIV. század elejére keltezhető, amely a Palágyiak nem sokkal azelőtt felépült egykori templomának kiemelkedő díszét jelenti ma is.

PALAD' KOMARIVTSI

The Calvinist Church

This village located in the vicinity of Uzhhorod came into being in 1943 through the merger of two settlements: Palágy and Komoróc. Palágy village was given to the Aba clan at the end of the 13th century and remained in their possession for centuries. Master János of the Aba clan was already called Palágyi ('from Palágy'). Furthermore, the parish of Palágy was mentioned in the register on the Papal Tenth in 1334. This church dedicated to Saint Michael was first mentioned in 1462, with the specification that it stood opposite to Mihály Palágyi's manor house. Later, in the 16th century, the church belonged already to the Calvinists. After several smaller repairs, a comprehensive refurbishment followed in 1895, according to plans made by Ottó Sztehlo. The latest work commenced in 2006 with the support of the Teleki László Foundation: the tower and the total outer surface of the walls were restored, the shingles on the roof were replaced and the bells were electrified. Moreover, the exploration of the mural paintings also began.

The church stands on a hill, in the centre of the village. This brick building has a single nave of the same width as the sanctuary. The latter is enclosed by three sides of an octagon, and its four corners are fortified with buttresses. In the southern wall of the nave, one can see the stone framing of the walled-up portal. A tower attaches to the western frontispiece; its top is decorated with a spire having an external gallery and four pinnacles. Twin windows and a cornice decorated with dog-teeth divide the tower. Two buttresses on the inside partially support the load represented by the tower, while carrying the western gallery as well. The inner space of the church is 16 metres long and 6 metres wide.

The edifice suffered the most comprehensive modifications during the restoration work in 1895. Its congregation intended to enlarge the building, but the ministry disagreed. This procedure was rather lengthy and protracted. Finally, the architect Ottó Sztehlo was sent by the National Monuments Committee to visit the village on the 3rd of August 1894. He proposed the restoration of the tower in the original style. This was then done. A new spire was made, and the cornice below the external gallery, decorated with both dog-teeth and saw-teeth was added on this occasion. The twin windows were modified as well. Originally, double twin-windows were only looking eastwards; all the other windows were triple. Hence, the latter were replaced with double windows. The medieval church suffered previously only minor modifications, although the windows spanned by segmental arches were added during the Calvinist period. The most significant earlier restoration was performed in 1792 partly because the vaulted ceiling collapsed in 1650. The oldest parts of the church are the tower with

the western gallery and the nave. A very similar solution of joining the tower and the gallery can be seen in Csaroda's church. The polygonal sanctuary was added later, in the 15th century

The mural paintings that have been uncovered since 2006 add a special value to the church. The scene on the southern wall of the nave depicts Christ standing on the gallery of hell and holding a flag with a cross in one hand, while extending his other hand towards a bearded man and a woman wearing a crown. The Saint Ladislaus legend is depicted on the balustrade of the western gallery. The scenes follow one another from the right to the left. A new wooden gallery built in front of the medieval gallery masks the upper parts of the scenes. Still, one can recognise king Saint Ladislaus's armour and clothing, the figure of the Cuman warrior and the girl injuring the latter with a pole-ax. The mural paintings stem from the beginning of the 14th century, but represent even nowadays an exquisite decoration of the original church built by the Palágyi family a few decades before the creation of the paintings.

PALAD' KOMARIVTSI

Reformierte Kirche

DE

Die in der Nähe von Uschhorod befindliche Gemeinde entstand 1943 durch Vereinigung der Orte Palágy und Komoróc. Das Dorf Palágy gelangte Ende des 13. Jahrhunderts in den Besitz des Geschlechts der Aba. Der zum Geschlecht der Aba gehörende Meister Johannes wurde schon als Einwohner von Palágy erwähnt. Die Gemeinde war jahrhundertlang im Besitz dieser Familie. Die Pfarrei wird im päpstlichen Zehntregister von 1334 erwähnt. 1462 ist die Kirche Sankt Michaelis aufgeführt, die dem Hof von Mihály Palágyi gegenüberstand. Im 16. Jahrhundert ging die Kirche in den Besitz der reformierten Gemeinde über. Nach mehrmaligen Ausbesserungsarbeiten wurde im Jahr 1895 eine größere Umgestaltung nach den Plänen von Ottó Sztéhlo durchgeführt. Im Jahr 2006 begannen weitere Restaurierungsarbeiten mit Unterstützung der László-Teleki-Stiftung: Der Turm und die gesamte Außenfassade und die Schindeldeckung des Daches wurden erneuert, die Glocken werden seitdem elektrisch betrieben und es wurde mit der Freilegung der Fresken begonnen.

Die Kirche steht inmitten des Dorfes auf einem Hügel. Das einschiffige Ziegelgebäude und sein Chor sind von gleicher Breite. Der Chor schließt mit drei Seiten eines Oktaeders ab, seine vier Ecken werden von Strebepfeilern abgestützt. An der südlichen Wand des Schiffs ist die Steineinfassung eines zugemauerten Portals sichtbar. Die westliche Fassade ziert ein Turm, der mit Laubengängen versehen ist und den eine Turmhaube mit vier Nebentürmen abdeckt. Den Turm gliedern Zwillingsfenster und ein Wolfszahnsgesims. Die Last des Turms nehmen im Kircheninnenraum zwei Säulen auf, die auch die westliche Empore tragen. Der Innenraum der Kirche ist 16 Meter lang und 6 Meter breit.

Die größten Umbauarbeiten an der Kirche wurden anlässlich der Restaurierung im Jahr 1895 durchgeführt. Die Pfarrgemeinde wollte das Gebäude erweitern, doch das Ministerium genehmigte dies nicht. Das Verfahren zog sich jahrelang hin, schließlich kam am 3. August 1894 der Architekt Ottó Sztéhlo im Auftrag der Landeskommission für Denkmalschutz in das Dorf und schlug die stilgerechte Rekonstruktion des Turms vor, die auch realisiert wurde.

Es wurde eine neue Turmhaube angefertigt, der Wolfszahn-Schmuck und das Sägezahn-Gesims stammen aus dieser Zeit. Die Zwillingsfenster wurden umgestaltet: Ursprünglich waren nur die nach Osten gerichteten Fenster Zwillingsfenster, die anderen waren Drillingsfenster, diese wurden überall zu Zwillingsfenstern umgebaut. In der Vergangenheit wurde an der mittelalterlichen Kirche wenig verändert, die Segmentbogenfenster sind schon der Reformationszeit zuzuordnen, im Jahr 1729 fand

eine Erneuerung statt. Das Gewölbe der Kirche stürzte 1650 ein. Die frühen Teile der Kirche sind der Turm mit der westlichen Empore. Eine ähnliche Lösung von Turm und Empore findet man in der Kirche von Csaroda. Der polygone Chor ist das Ergebnis einer späteren Erweiterung im 15. Jahrhundert.

Einen besonderen Schatz der Kirche bedeuten die seit 2006 kontinuierlich freigelegten Fresken. Die an der Südwand des Kirchenschiffs freigelegte Szene stellt Christus im Vorhof der Hölle dar. In einer Hand hält er die christliche Fahne, die andere Hand streckt er in Richtung eines bärtigen Mannes und einer gekrönten Frau aus. Auf der Brüstung der Empore wurde die Legende des Heiligen Ladislaus dargestellt, die von rechts nach links gemalt wurde. Den oberen Teil der Szenen deckt eine vor der mittelalterlichen Empore aus Holz errichtete weitere Empore ab. Abgebildet sind die Panzerung des Heiligen Ladislaus, die Gestalt eines Kumanen und ein ihn mit einem Beil verletzendes Mädchen. Die Bemalung kann auf den Beginn des 16. Jahrhunderts datiert werden, die auch heute den herausragenden Schmuck der nicht lange zuvor errichteten einstigen Kirche der Familie Palágyi bedeutet.

* A brossura Szakács Béla Zsolt, Kiss Lóránd leírása alapján készült

Партнерство без кордонів

Це видання було підготовлено за сприянням Європейського Союзу. Зміст публікації є предметом відповідальності Неприбуткового ТзОВ «Агентство територіального розвитку та екологічного господарювання області Сабольч-Сатмар-Берег» та Закарпатської обласної ради, і жодним чином не може розглядатися як відображення точки зору Європейського Союзу.

Проект під назвою „Tourist route to the common religious and cultural heritages” здійснюється (вався) в рамках Програми прикордонного співробітництва ЄІСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2007-2013 (www.huskroua-cbc.net), і співфінансується Європейським Союзом через Європейський інструмент сусідства та партнерства. Загальна мета програми полягає у посиленні та поглибленні співробітництва між Закарпатською, Івано-Франківською та Чернівецькою областями України і прийнятими та додатковими регіонами Угорщини, Румунії та Словаччини в екологічно-, соціально- та економічно-сталій спосіб.

Європейський Союз складається з 27 країн-членів, які вирішили поступово об'єднати свої знання, ресурси та долі. Разом, за 50 років розширення, вони створили зону стабільності, демократії та сталого розвитку, зберігши культурні відмінності, виявляючи толерантність і гарантуючи свободу особистості. Європейський союз готовий розділяти свої досягнення та цінності з країнами і народами за межами його кордонів. Європейська Комісія є виконавчим органом ЄС.

Програму прикордонного співробітництва ЄІСП Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна буде реалізовано протягом 2007-2013 рр. на зовнішніх кордонах цільових країн-членів ЄС та України. Європейський інструмент сусідства та партнерства підтримує транскордонну співпрацю на зовнішніх кордонах ЄС. Загальна мета програми полягає у посиленні та поглибленні співробітництва між Закарпатською, Івано-Франківською та Чернівецькою областями України прийнятими та додатковими регіонами Угорщини, Румунії та Словаччини у екологічно-, соціально- та економічно-сталій спосіб. Спільним Органом Управління Програми є Національне агентство розвитку Угорщини. Веб-сайт Програми www.huskroua-cbc.net

Програма фінансована з фондів
Європейського Союзу

Програма прикордонного співробітництва ЄІСП
Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна